

* N B Y - 0 0 1 - 0 1 1 4 1 8 *

NBY-001-011418 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2017

Economics : Paper - IV - 4.1

(Labour Economics : Issues & Policies)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 011418

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધાજ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(૨) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૧ ભારતમાં રોજગારી પર યાંત્રીકરણ, ટેકનોલોજી અને આધુનિકરણની અસરો ચર્ચો. ૧૪

અથવા

૧ ઔદ્યોગિક સંબંધોનો અર્થ અને વ્યાખ્યા આપી ઔદ્યોગિક સંબંધોનું મહત્ત્વ વર્ણવો. ૧૪

૨ ભારતમાં ટ્રેડ યુનિયનોની નિષ્ફળતાઓ જણાવો. ૧૪

અથવા

૨ સામાજિક સલામતી એટલે શું ? ભારતમાં સામાજિક સલામતીના ખ્યાલની સમીક્ષા કરો. ૧૪

૩ ભારતમાં બાળમજૂરો અને સ્ત્રી મજૂરોની મુખ્ય સમસ્યાઓ જણાવો. ૧૪

અથવા

૩ શ્રમ સંઘનો અર્થ આપી શ્રમ સંઘ (યુનિયન)ના કાર્યો જણાવો. ૧૪

- ૪ બેરોજગારીનો અર્થ અને ભારતમાં બેરોજગારીના કારણો જણાવો. ૧૪
- અથવા**
- ૪ ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓ એટલે શું ? ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓના પ્રકારો વર્ણવો. ૧૪
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંક નોંધ લખો : ૧૪
- (૧) ભારતની વર્તમાન રોજગાર નીતિ
- (૨) લેબર યુનિયનોની નબળાઈઓ
- (૩) રોજગારી અને વિકાસ વચ્ચેનો સંબંધ
- (૪) હડતાળોના વિવિધ પ્રકારો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
- (2) Answer all the questions on the basis of internal option.

- 1 Discuss the effects of mechanization, technology and modernization on employment in India. 14

OR

- 1 Give the meaning and definition of industrial relation and explain the importance of industrial relation. 14

- 2 Explain the failures of Trade unions in India. 14

OR

- 2 What is social security? Evaluate the concept of social security in India. 14

- 3 Explain the main problems of child labours and female labours in India. 14

OR

3 Give the meaning of labour union and explain the functions of labour union. 14

4 Give the meaning of unemployment and explain the causes of unemployment in India. 14

OR

4 What is industrial disputes ? Narrate the types of industrial disputes. 14

5 Write short note on any **two** from following : 14

(1) Current employment policy of India.

(2) Weakness of labour unions

(3) Relations between Employment and Development

(4) Various types of strikes.